

CHILD ASSAULT PREVENTION

PREVENCIJA NAPADA NA DJECU

CAP PROGRAM

Izvještaj o provedbi

2018.

Udruga roditelja
KORAK PO KORAK

U Zagrebu, siječanj 2018.

Svako dijete ima pravo biti **SIGURNO, JAKO I SLOBODNO**

SADRŽAJ

1. UVOD
2. EDUKACIJE
3. PROVEDBA CAP PROGRAMA
4. EVALUACIJA CAP PROGRAMA
5. CAP MREŽA
6. ZAGOVARAČKE AKTIVNOSTI
7. SUDJELOVANJE NA SKUPOVIMA
8. EDUKATIVNO – INFORMATIVNI MATERIJALI
9. MEDIJI O CAP-U
10. SURADNJA I PARTNERSTVO S INSTITUCIJAMA
11. CAP DONATORI 2018

UVOD

CAP (Child Assault Prevention - prevencija napada na dijete) program je nastao 1978. u SAD kao odgovor na rastući broj slučajeva nasilja nad djecom. Danas je CAP jedan od najpoznatijih programa prevencije nasilja nad djecom u svijetu i jedan od rijetkih programa koji obuhvaćaju i prevenciju seksualnog nasilja nad djecom. Na inicijativu Udruge roditelja „Korak po korak“ CAP program je 1999. godine uveden u Hrvatske škole i dječje vrtiće.

CAP je program primarne prevencije nasilja nad i među djecom. CAP polazi od ideje da je ljudsko pravo svakog djeteta da bude sigurno i zaštićeno od svakog oblika nasilja. Osim djece, CAP radionice polaze i odrasli bliski djeci, odnosno njihovi roditelji, skrbnici i djelatnici škola i dječjih vrtića.

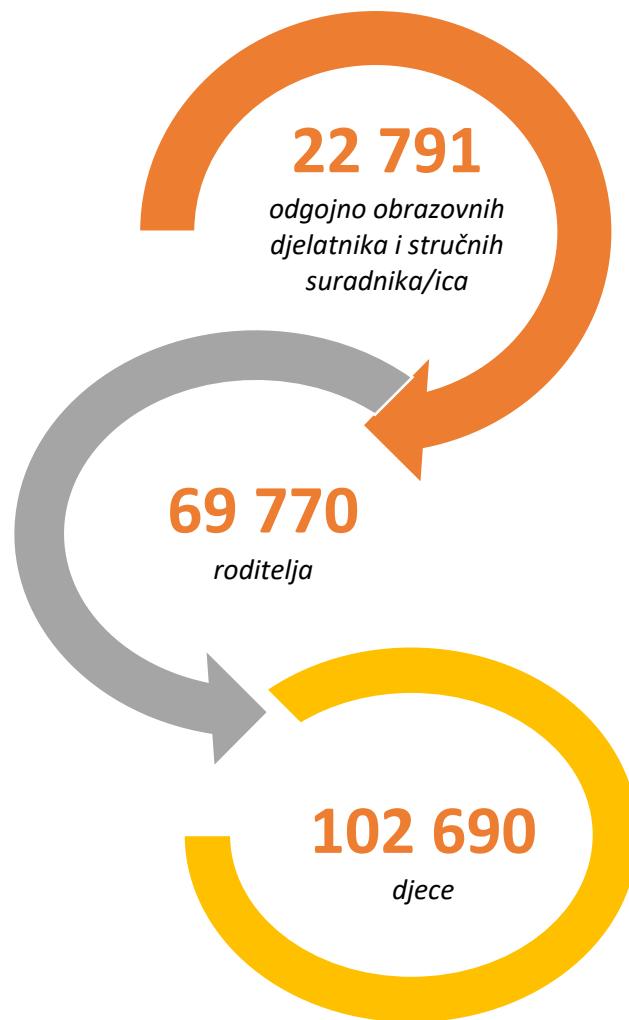
Ciljevi CAP programa su:

1. smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima nasilja poučavajući ih efikasnim prevencijskim strategijama, te osiguravanjem kvalitetnije podrške njima važnih odraslih (roditelji, zakonski skrbnici i odgajatelji).
2. potaknuti lokalnu zajednicu na aktivno zalaganje za prevenciju nasilja u društvu, a posebno na prevenciju nasilja nad i među djecom
3. potaknuti odgojno-obrazovne ustanove na sustavan pristup primarnoj prevenciji nasilja nad i među djecom.

Zahvaljujući širokoj i dobro razvijenoj mreži CAP pomagača, trenera i seminara svih CAP programa od 2017. godine CAP se provodi na području cijele države u svih 20 županija i Gradu Zagrebu.

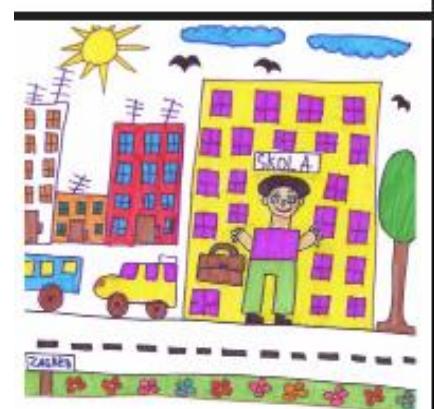
2000. – 2018. CAP programom obuhvaćeno je:

CAP program je verificiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije za znanosti i obrazovanje. Na taj način provedba programa uvodi se u školski kurikulum te se učiteljima priznaje u radno zaduženje. Školske godine 2012./2013. godine uveden je Kurikulum Zdravstvenog odgoja koji predviđa 4 temeljne cjeline: Živjeti zdravo, Prevencija nasilničkog ponašanja, Prevencija ovisnosti te spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje. Velikom dijelu sadržaja Kurikuluma, komplementaran je CAP program prevencije nasilja nad djecom te ga dio CAP timova i dalje provodi kao doprinos provedbi programa Zdravstvenog odgoja.

U novom kurikulumu iz 2018. godine za program „Škola za život“ Ministarstva znanosti i obrazovanja istaknuto je „korisnije i smislenije obrazovanje, usklađeno s njihovom razvojnom dobi i interesima te bliže svakodnevnom životu“ s čime s kurikulum CAP programa i sama filozofija CAP-a podudara.

UDRUGA PROVODI :

Na CAP seminarima educiraju se budući CAP pomagači koji će provoditi CAP u odgojno obrazovnim institucijama obrazujući tako druge odgojne obrazovne djelatnike, roditelje i djecu.

3 seminara predškolskog CAP programa

- DV Sv.Pavla Apostola, Split (siječanj)
- DV Medo Brundo, Zagreb (siječanj i veljača)

113 novih CAP pomagača i pomagačica
Trenerice:
Dalma Luketić, Asja Podrug,
Tina Budić,
Ksenija Benaković

107 novih CAP pomagača i pomagačica
Trenerice:

Marina Trubs, Dijana Toljanić,
Dubravka Vulić, Maja Lisska

3 seminara osnovnog CAP programa

OŠ Cvjetno naselje, ZG (siječanj i listopad)
OŠ Pojišan, Split (ožujak)

1 seminar Teen CAP programa

- OŠ Cvjetno naselje, Zagreb
(ožujak)

30 novih CAP pomagača i pomagačica
Trenerice:
Dijana Toljanić,
Lidija Bregant Jelić

TRENING CAP TRENERA

Obzirom na povećan interes za CAP programom i veliki broj seminara koji organiziramo, ove godine odlučili provesti i Trening CAP trenera. Cilj nam je bio da na taj način osnažimo i povećamo CAP mrežu trenera koji provode te seminare.

U dva vrlo intenzivna radna dana najiskusnije CAP trenerice, sa novom su generacijom

prošle ključne trenerske vještine i znanja te kroz puno rasprava i izmjena iskustava educirali 15-ak novih trenerica CAP programa.

PROVEDBA CAP PROGRAMA u 2018. godini

Predškolski CAP

8
županija

41
vrtića

1479
djelatnika vrtića

1155
roditelja

**3876
djece**

Osnovni CAP

16
županija

49
škola

844
djelatnika škola

1667
roditelja

**2578
djece**

Teen CAP

8
županija

17
škola

158
djelatnika škola

584
roditelja

**2532
mladih**

Special Needs CAP

1
županije

3
škole/centra

126
djelatnika škola

12
roditelja

**27
djece**

EVALUACIJA CAP PROGRAMA

Kako bismo utvrdili učinke i uspješnost CAP programa, Udruga je tijekom školske godine 2016./2017. u 4 škole na području grada Zagreba uz provedbu TeenCAP programa prevencije nasilja nad i među mladima provela i evaluaciju učinka u 3 točke mjerena – 0. mjerenje (prije početka provedbe programa); 1. mjerenje – neposredno nakon provedbe programa i 2. mjerenje – s 3 mjeseca odmaka od provedbe programa.

Evaluacija učinka mjerena je putem tri upitnika koji su konstruirani za potrebe evaluacije. Upitnicima se ispitivala promjena u znanjima i stavovima o zlostavljanju i zanemarivanju te seksualnom uznemiravanju/zlostavljanju, poznavanju oblika seksualnog uznemiravanja/zlostavljanja, spremnost na prijavu seksualnog uznemiravanja/zlostavljanja te znanje o strategijama prevencije i obrane. Upitnik za mlade sadržavao je i set pitanja o tome kome bi prijavili seksualno uznemiravanja/zlostavljanje.

Iz zaključka izvještaja stručnog tima na čelu s **prof.dr.sc. Martinom Ferić**, izdvajamo sljedeće:

„Evaluacija učinka programa – komponenta za mlade - pokazuje kako program ima učinak na znanje o vlastitim pravima, samopouzdanje te znanje i stavove o seksualnom uznemiravanju/zlostavljanju. Isto tako, nakon sudjelovanja u programu učenici prepoznaju neke oblike seksualnog uznemiravanja/zlostavljanja. Učenici u programu naučili razumjeti (pojmove) i prepoznati neke oblike ponašanja kao seksualno uznemiravanje/zlostavljanje. Posebno je značajno da nakon programa više prepoznaju oblike seksualnog uznemiravanja (poput šale seksualnog sadržaja, nazivanje imenima (npr. „maci“, „droljo“, „faco“) s obzirom na činjenicu da je veće vjerojatnost da će njima biti izloženi.“

Drugi važan rezultat je činjenica da vjerojatnost da bi prijavili iskustvo (osobno i/ili iskustvo prijatelja/ice) prati razumijevanje i prepoznavanje oblike seksualnog uznemiravanja/zlostavljanja. Sljedeći značajan rezultat koji govori o učinku programa je podatak da su učenici nakon programa izvijestili o boljem znanju o 11 od 12 strategija koje su poučavane u programu. Iz navedenog je moguće zaključiti kako program pokazuje visoku učinkovitost u poučavanju o strategijama prevencije/obrane od seksualnog uznemiravanja/zlostavljanja.“

Ostale evaluacije, u 16 godina provedbe, također dosljedno pokazuju visoko zadovoljstvo roditelja, djelatnika a najviše djece s programom

ON-LINE PLATFORMA - CAPIST

Sve aktivnosti unutar bilo koje od četiri verzije CAP programa unosimo na online platformu CAPIST koju je razvio naš Željko Beranek, a u kojem voditelji i voditeljice timova, koordinatori/ice unoste sve protkole i prikazuju nam kako se širi naša CAP mreža i koliko roditelja, djelatnika i djece je obuhvaćeno našim programom.

CAPIST se razvija i dalje, te se planira dodatni prostor za razmjenu iskustava i znanja među našim pomagačima i pomagačicama u obliku foruma, a postavljat će se i sve brošure i relevanta literatura za sve koji se neprestano trude da djeca i mladi budu sigurni, jaki i slobodni.

3. CAP Nacionalna konferencija

Udruga roditelja „Korak po korak“ i Grad Gospic organizirali su **3. Konferenciju CAP pomagača i pomagačica Republike Hrvatske** koji će se održati **u travnju, 2018. godine u Kulturno Informativnom Centru Gospic**. Cilj konferencije bio je doprinijeti sustavnom pristupu zaštite djece i mladih od svih oblika nasilja, a i samom cilju CAP programa – da svako dijete bude SIGURNO, JAKO i SLOBODNO!

Preko 80 sudionika i sudionica, aktivnih CAP pomagača i pomagačica u dva je radna dana slušalo različite teme o

prevenciji nasilja nad i među djecom i mladima te dobre prakse u provedbi CAP programa od najiskusnijih CAP-ovaca. Pričalo se i o novom, modernizarnom kurikulumu CAP za mlade tzv. TEEN CAP koji se ove godine po prvi puta i održao u Zagrebu.

Zaključak konferencije bio je da će se i dalje snažno raditi i zagovarati drugi cilj CAP programa: potaknuti lokalnu zajednicu da sprječavanje nasilja među ljudima, a posebno zlostavljanja djece, prepozna kao svoj važan cilj i nastojanje, a što je sukladno i ciljevima održivog razvoja.

CHILD ASSAULT PREVENTION

PREVENCIJA NAPADA NA DJECU

CAP u Virovitičko - podravskoj županiji
Anita Jendrašić, učitelj savjetnik – CAP koordinator

KONAČNO
nakon 18 godina i u našoj županiji !

CAP-ovi koraci

1. KORAK - EDUKACIJA
• Seminar za primjenu Osnovnog CAP programa u Virovici,
24.-25.3.2017.

2. KORAK - OKRUGLI STOL
ISKORIJENIMO NASILJE NAD DJECOM
CAP program kao doprinos prevenciji nasilja nad djecom u zajednici,
Marina Trbušić, prof.psih., univ.spec.
U analizi lokalne situacije sudjelovali su:
• Pröčelnik za društvene djelatnosti
• Predstavnik policijske uprave
• Predstavnik socijalne službe
• Predstavnik zdravstvene službe
• Sudac za djecu i mlađez
• Predstavnik mladih (ljudsuga)

3. KORAK - REZULTATI
Aktivna mreža CAP timova
3 TIMA => 3 ŠKOLE

4. KORAK - „Muke“ koordinatora
Nedostaju mi CAP pomagaci!
Kako motivirati CAP timove?
Kako se povezati s CAP mrežom?
Trebam više informacija!

5. KORAK - OD RIJEĆI NA DJELA
- Susret s pročelnicom za prosvjetu, kulturu, sport i tehničku kulturu, Vesnom Šerepac, dipl. pedagog

Započinje klijentizirati edukaciju novih CAP pomagaca za primjenu Teen CAP (za adolescente) programa u 2019.

Ne okrećimo glavu! Pružimo ruku podrške!

I ja želim biti...
SIGURAN JAK SLOBODAN

OŠ Vlađimir Nazor, Virovica
OŠ Augusta Cesara, Špišić Bukovica
COOR, Virovica

SVAKO DIJETE IMA PRAVO BITI SIGURNO, JAKO I SLOBODNO

ZAGOVARAČKE AKTIVNOSTI – priopćenje za medije

Metodu „nasilje za nasilje“ ne zaslužuju ni učitelji, ni djeca, ni roditelji

Već duže vrijeme, svjedočimo propadanju sustava vrijednosti prosocijalnog ponašanja (spremnost na dijeljenje s drugima, pomaganje i suradnja pod utjecajem društvenih i okolinskih činitelja). Tome u prilog ide i događaj u Tehničkoj školi u Čakovcu.

Svjedočanstva učitelja, nastavnika i profesora koji progovaraju o nebrojenim oblicima i vrstama nasilja koje trpe od svojih učenika, uistinu su preplavljujuća i uznemirujuća. To su verbalne, emocionalne i fizičke prijetnje i napadi i potrebna je najstroža osuda. Ali, osuda nije dovoljna, treba mijenjati sadržaje i način rada s učenicima.

Priopćenjem za medije, Udruga roditelja Korak po korak jasno je izrazila stav da metoda „nasilje za nasilje“ nikada nije ispravna metoda prevencije. Priopćenje, uz Udrugu potpisalo je još devet organizacija civilnog društva i institucija: Hrabri telefon, Forum za slobodu odgoja, Dugine obitelji, Centar za zdravo odrastanje, Mali Lošinj, Centar za građanske inicijative Poreč, Zagrebačko psihološko društvo, Udruga za podršku žrtvama i svjedocima, GOOD inicijativa, Društvo za psihološku pomoć te RODA i Zagrebačko psihološko društvo.

SUDJELOVANJE NA SKUPOVIMA

Lokalna politika za djecu kao temelj prevencije

11. srpnja, 2018. godine održan je stručni skup na temu Lokalna politika za djecu kao temelj prevencije koji je okupio predstavnice regionalne uprave te prestavnike škola i predškolskih ustanova. Na tom skupu, uz izlaganje dr.sc. Arijana Mataga Tintor, iz Gradskog odjela za predškolski odgoj, obrazovanje i sport grada Velike te

Sande Puljiz Vidović iz Centra za djecu, mlade i obitelj Velike Gorice, voditeljica CAP programa predstavila je CAP program kao primjer dobre prakse u prevenciji nasilja nad i među djecom te kao važan dio lokalnih politika vezanih za prava djece.

Sigurno djetinjstvo

U organizaciji udruge Hrabri telefon održana je 17. svibnja 2018. međunarodna konferencija "Sigurno djetinjstvo: prevencija nasilja od predškolske dobi". Konferencija je prvenstveno namijenjena stručnim suradnicima i odgajateljima koji rade u dječjim vrtićima, ali i ostalim zainteresiranim stručnjacima koji rade s djecom, djelatnicima centara za socijalnu skrb te stručnjacima mentalnog zdravlja iz različitih institucija i dijelova sustava. Marina Trbus, sudjelovala je kao izlagačica na ovoj Konferenciji te predstavila iskustva u provedbi Predškolskog CAP programa.

Multidiskiplinaran sastanak o prevencijskim programima protiv seksualnog nasilja nad i među djecom i mladim u Hrvatskoj

Sastanak je održan 29.11.2018. godine u prostorijama Ureda pravobraniteljice za djecu a u organizaciji Ženske sobe. Sastanak je dio aktivnosti na projektu SNEP: Seksualno nasilje – Edukacijski i prevencijski programi koje je finansijski podržala Europske komisija u sklopu REC programa. Cilj sastanka bio je utvrditi provode li se programi prevencije seksualnog nasilja u školama, a voditeljica CAP programa, Marina Trbus, imala je prilike predstaviti CAP programe te rezultate evaluacija ovog programa tijekom 20 godina provedbe.

CHILD ASSAULT PREVENTION

PREVENCIJA NAPADA NA DJECU

EDUKATIVNO – INFORMATIVNI MATERIJALI

Svi materijali dostupni su na www.udrugaroditeljakpk.hr

NE SEKSUALNOM NASILJU

svako dijete ima pravo biti SIGURNO, JAKO I SLOBODNO

Udruga roditelja Korak po korak u suradnji s International Center for Assault Prevention (iCAP)

Ako ćeš trebati, više informacija i savjeta možeš naći na www.udrugaroditeljakpk.hr ili klikni na QR code

PREVENCIJA NAPADA NA DJECU

MEDIJI O CAP-U

Cijelo vrijeme provedbe svih aktivnosti CAP programa, aktivno se zalažemo za smanjenje nasilja nad djecom i smanjenje ranjivosti djece na sve vrste nasilja. Medijskim kanalima trudimo se doprijeti do što većeg broja ljudi i podizati svijest šire javnosti o važnosti pravodobne prevencije nasilja.

U 2018. godini Udruga roditelja „Korak po korak“ više je puta predstavila svoje aktivnosti putem tradicionalnih, ali i novih medija. Dolje donosimo popis medijskih nastupa i objava povezanih s CAP programom prevencije nasilja.

MEDIJ	OBJAVE/NASTUPI na...
Televizijska gostovanja	Al Jazeera i HRT4
Internetski portali	Index.hr, Jutarnji.hr, Hina.hr, CROportal.net, Civilnodrustvo.hr, roditelji.hr, OŠ Ivana Rangera Kamenica, GS Press, Glas Like, Sigurno djetinjstvo i dr.
Priopćenje za mediji	Metodu „nasilje za nasilje“ ne zaslužuju ni učitelji, ni djeca, ni roditelji
Društvene mreže	20-ak objava na službenoj stranici UR Korak po korak

Asja Podrug i Dalma Šketicin provode program i edukacije za odgojitelje, roditelje i djecu koja trebaju znati da imaju pravo biti sigurna i slobodna

Udruga roditelja Korak po korak 7. prosinca 2018.

2. Trening za CAP trenere... a i vrlo intenzivna

CAP – program prevencije napada na djecu

Jeste li čuli za CAP? Ako ne, onda je krajnje vrijeme da se upoznate s ovim programom, a možda vas tema može pomaći. Naša kolumnistica Nataša Jukić, upravo je postala jedna od njih!

Zav. Inš.

☰

 Informacioni centar Virgilica

INCIDENT U TEHNIČKOJ ŠKOLI

Udruge: Nasilje u čakoveckoj školi pokazatelj propadanja sustava prosocijalnog ponašanja

PREVENCIJA NASILJA Aktivna lokalna politika u zaštiti djece

11. srpnja 2018.

Svako dijete ima pravo biti SIGURNO, JAKO i SLOBODNO

CHILD ASSAULT PREVENTION

PREVENCIJA NAPADA NA DJECU

SURADNJA I PARTNERSTVO S INSTITUCIJAMA

Kao i svake godine do sada, CAP program provodio se zahvaljujući brojnim suradnicima, partnerima i institucijama koje su svojim aktivnostima doprinijele ciljevima i misiji Udruge roditelja „Korak po korak“. Školama, vrtićima, centrima za odgoj i obrazovanje koji provode CAP želimo reći veliko HVALA i izraziti nadu za dalnjom suradnjom na provedbi.

CAP DONATORI 2018.

GRADOVI

GRAD SPLIT

GRAD PULA
CITTÀ DI POLA

ŽUPANIJE

MINISTARSTVA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Svako dijete ima pravo biti SIGURNO, JAKO i SLOBODNO

CHILD ASSAULT PREVENTION

PREVENCIJA NAPADA NA DJECU

www.udrugaroditeljakpk.hr

info@udrugaroditeljakpk.hr

01/4855 578

UR.KpK

Svako dijete ima pravo biti SIGURNO, JAKO i SLOBODNO